STŘEDOČECH

ZPRAVODAJ STŘEDOČESKÉHO KRAJE « ZDARMA « čtvrtletník 3/2023

Vizualizace

Návrh obnovy chaty Bohumila Hrabala vyhrál studentskou soutěž!

Podobu interiéru chaty Bohumila Hrabala navrhly v rámci studentské práce **Eliška Houdová a Jitka Zemanová** z Fakulty architektury ČVUT v Praze. Za svůj návrh získaly vítězné ocenění v 15. ročníku soutěže o Cenu Břetislava Štorma. Jejich projekt se zabývá citlivou obnovou chaty spisovatele Bohumila Hrabala v Kersku. Ta byla nedávno zapsána na seznam kulturních památek. Expozici plánuje kraj otevřít již v příštím roce.

Součástí studie je architektonické, funkční a provozní řešení interiéru, umožňující zpřístupnění chaty veřejnosti. *„Ocenili jsme důslednost ve volbě možností vědecké obnovy Hrabalovy chaty. A preciznost zpracování návrhu, který se zabýval studiem dobových materiálů, fotografií, analýzami konstrukcí a dalšími prvky chaty, kterou autorky obnovily ke konkrétnímu datu, kdy ji opustil Bohumil Hrabal,“* uvedl předseda poroty prof. Petr Hájek (Fakulta architektury ČVUT).

Cílem soutěže je podporovat zájem studentů o obor památkové péče a zvyšovat úroveň jejich připravenosti pro praxi v oblasti péče o kulturní dědictví. Soutěž je zaměřena na oceňování nejkvalitnějších koncepčních studií a projektů studentů, kteří své semestrální, bakalářské a diplomové práce uskutečňují v ateliérech Ústavu památkové péče FA ČVUT v Praze.

Zeptali jsme se obou autorek vítězného návrhu, jak se jim na návrhu expozičního řešení Hrabalovy chaty pracovalo.

« Když se Vám naskytla možnost pracovat na návrhu přestavby chaty slavného Bohumila Hrabala, co Vám proběhlo hlavou a jak se Vám na projektu pracovalo?

Jitka Zemanová: Věděla jsem, že práce na Hrabalově chatě bude odlišná od ostatních projektů. Chtěla jsem si vyzkoušet i jiný typ projektu a naučit se něco nového.

Bylo to od počátku časově náročné, ale velice zajímavé. Nebylo to pouze o navrhování, nýbrž o bádání. Velkým zpestřením pak byla komunikace s pracovníky muzea i prezentace před zástupci Středočeského kraje. Již nešlo o školní projekt, ale o projekt, který měl přesah do „reálného světa“.

Eliška Houdová: Těšila jsem se na obnovu stávající stavby a chtěla si vyzkoušet, jaké to je pracovat s objektem, jenž není významný z hlediska architektonického zpracování, nýbrž díky pobytu Bohumila Hrabala. Na projektu jsem spolupracovala s kolegyní Jitkou Zemanovou, s níž jsme stanovily směr a ujasnily si koncept, kterým se bude obnova ubírat. Velký podíl na tom mají i ředitel Polabského muzea Jan Vinduška společně s kolegyní Janou Kavánovou, kteří byli sdílní nejen, co se týče zpřístupnění potřebných podkladů, ale umožnili nám i návštěvu chaty a její detailní průzkum včetně pořízení fotodokumentace. Velmi přínosné byly i konzultace s panem architektem Petrem Krajčím.

Eliška Houdová (vlevo) a Jitka Zemanová.

« Návštěvníci by měli mít při prohlídce chaty pocit, že pan Hrabal zrovna není doma a někam si jen odběhl. Jak se Vám toho podaří docílit?

JZ: Pečlivě jsme zkoumaly současný i minulý stav chaty. Hledaly jsme ve fotografiích i filmech záběry stavby. Postupně jsme tvořily vizuál chaty tak, jak vypadal v době, kdy zde Hrabal žil. K samotné atmosféře pomůže i použití autentického nábytku, který ponese známky stáří. Hrabal si do chaty nepořizoval nábytek nový, tudíž patina pomůže k pocitu zabydlenosti a představí způsob Hrabalova chataření.

EH: Pocit čistě chvilkové nepřítomnosti Bohumila Hrabala pro návštěvníky zprostředkuje samotný koncept tzv. hausmusea. Jde o přístup, jehož cílem je navrátit objekt do stavu v kýženém období doložitelného nejen dobovou fotodokumentací, ale například i plány, popisy, či výpověďmi pamětníků. Díky

Pokračování na straně 2

« Slovo hejtmanky

Milé Středočešky, milí Středočeši,

chci Vás zase všechny moc pozdravit do všech koutů našeho krásného kraje. Ani jsme se nenadáli a už je po prázdninách. Chci věřit, že jste si ten čas spojený s dovolenými, koupáním, festivaly, cestováním a užívání si volna s Vašimi blízkými vychutnali. Já mám trochu smůlu, že mé děti jsou najednou strašně velké (kdy se tohle stalo, vážně nevím), a než jsem se stihla zamyslet, kam společně pojedeme, tak měli rozplánované skoro celé prázdninové volno. Ale nakonec se nad matkou smilovaly a přece jen mě na pár dní vzaly za dobrodružstvím.

Ale zase jsem měla víc času na práci, protože nejen čert nikdy nespí, ale také my na Středočeském kraji nemůžeme usnout na vavřínech. I když mám ohromnou radost, že podle K-Indexu, který sestavuje respektovaný Hlídač státu, se v transparentnosti Středočeský kraj umístil na 1. místě mezi všemi kraji a poskočil tak z 10. místa, kam patřil za minulého vedení. Ale jak říkám, není čas na opájení se úspěchy a je potřeba dotáhnout spoustu projektů, které jsme rozjeli. Přece jen už nám zas tolik času, na nějž jste nám dali svou důvěru, nezbývá.

Jednou z našich priorit je posílit bezpečnost v regionu. A do toho spadá mimo jiné podpora hasičů. Ať už profesionálních nebo dobrovolných. Tihle hrdinové potřebují co nejlepší vybavení, aby mohli chránit naše životy a majetek, když je potřeba. Osvědčili se v mnoha krizových situacích, a i v tom prázdninovém čase měli plné ruce práce. U Olbramovic například hasili rozsáhlý požár pole dokonce ve třetím poplachovém stupni, řešili řadu nehod na středočeských silnicích, včetně té, která se odehrála na D1 u Ostředku v půli prázdnin, kde hořel kamion a provoz na této klíčové tepně byl zcela zastaven.

My jsme těsně před prázdninami schválili rozdělení rekordního balíku peněz, který dostanou hasiči na nové cisterny, výjezdové vozy a potřebné vybavení. Celkem jde o 75 milionů korun – to je dvojnásobná suma než v minulosti!

A i když bych byla nejraději, kdybychom se touto technikou mohli kochat jen při výročních oslavách jednotlivých jednotek, vím, že naopak velmi rychle najde uplatnění v ostrém provozu. Bezpečnost je samozřejmě klíčová i na silnicích, a ty musejí být v dobrém stavu. A opět tu máme jeden rekord. Na první vlnu oprav po zimě, která běží už od jara, jsme schválili Krajské správě a údržbě silnic přes půl miliardy korun. Díky tomu vylepší více než stovku úseků o celkové délce 122 km.

A o prázdninách se nám podařilo přidat dalších 200 milionu korun nad původní limit. Za tyto peníze opravíme dalších 40 úseků po celém kraji v délce téměř 36 kilometrů.

Z čeho pak mám obrovskou radost, protože toto téma mi leží na srdci dlouhodobě, jsou velké posuny v oblasti školství. Nejenže se daří investovat do vybavení našich škol další desítky milionů, aby se žáci více než 111 středočeských středních škol učili v moderním prostředí. Ale především se posouvá to, co jsem Vám slibovala minule. Že budeme nadále pracovat na zvyšování gymnaziálních kapacit v regionech, kde je dlouhodobě vysoký převis poptávky. O prázdninách jsme připravili memorandum s Černošicemi a díky tomu vznikne úplně nové gymnázium. Také jsme vyhlásili veřejnou zakázku na vestavbu v gymnáziu v Hostivici u Prahy, kde za 55 milionů vznikne šest nových učeben, kabinet či serverovna. A plánů na zlepšování středočeského školství máme ještě mnohem víc. I o tom se dočtete na následujících stránkách.

Já bych Vám chtěla popřát co nejpohodovější podzim a příště Vám napíšu, jak věřím, o jednom malém zázraku, který se chystá.

Vaše
Petra Pecková

Pokračování ze strany 1

spolupráci s Polabským muzeem se nám podařilo zrekonstruovat podobu interiéru i exteriéru chaty tak, jako by Hrabal zrovna odešel na pivo do Hájenky.

Je něco, co Vás při práci na projektu překvapilo a setkaly jste s nějakými komplikacemi, se kterými jste nepočítaly?

JZ: Určitě zde bylo mnoho komplikací. Hlavní z nich bylo nedostatečné zdokumentování tehdejší podoby chaty. Nikdo nefotil interiér chaty, skládaly jsme ho postupně z fotek Hrabala a jeho hostů. Byla tedy místa, o kterých jsme toho moc nevěděly a musely jsme je navrhnout tak, aby dokreslovala celkovou atmosféru domu.

Byl pro Vás projekt přestavby Hrabalovy chaty výzvou? Pracujete v rámci studia i na jiných obdobných projektech?

JZ: Projekt byl výzvou především kvůli svému přesahu, což není obvyklé.

EH: Myslím, že jak pro studenta architektury, tak i pro hotového architekta, je každý projekt jakousi výzvou. V rámci obnovy jsme měly možnost prověřit různé přístupy, kterými lze prezentovat objekt, jehož architektonické hodnoty jsou výrazně předčeny osobností Bohumila Hrabala. Největší výzvou pro nás bylo ztvárnění původně zamýšlené novostavby na pozemku chaty, jejíž funkcí mělo být zázemí pro návštěvníky a správce objektu. Díky našemu zásahu se povedlo pro nás tento rušivý element nahradit adekvátním řešením spočívajícím v umístění veškerých služeb přímo do objektu chaty.

Studium jste již letos ukončily, jaké jsou Vaše další plány a jaké projekty by Vás nejvíce bavily?

JZ: Během studia mě zaujala nejen památková péče, ale i zdravotnické stavby. Po studiu se budu věnovat především zdravotnickým stavbám, avšak nejvíce by mne bavilo propojovat tyto dvě oblasti. Tedy vkládat zdravotnickou funkci do historických objektů, a vnést jim tak nový život.

EH: Studium jako takové pro mě ještě nekončí, v září nastupuji na doktorské studium. V současnosti již pracuji jako stavební historik, neboť to je téma, které mě baví, a na nějž bych se chtěla specializovat v rámci svého budoucího vzdělávání. I přes to bych však nechtěla ztratit kontakt se samotným navrhováním (obnovy, konzervace architektonického dědictví, či novostavby v památkovém prostředí). Kromě toho doufám, že mi nyní zbyde více času na mé čtyři kocoury.

Se zelím, nebo se šípkovou?

Na pozvání hejtmanky **Petry Peckové** přijel v polovině srpna na návštěvu Středočeského kraje velvyslanec Velké Británie v České republice pan **Matt Field**. Česko-britská delegace společně navštívila několik zajímavých míst v našem regionu, včetně Kerska a Hrabalovy chaty. ***„Bylo skvělé tu chatu navštívit. Šlo o místo, které měl jen pro sebe. Je to opravdu krásná část vaší země a chápu, proč ho inspirovala,“*** uvedl pan velvyslanec. Na závěr návštěvy Kerska došlo pak i na známou otázku: Se zelím, nebo se šípkovou? Pan velvyslanec se však nenechal zaskočit: ***„Proč ne obojí?!“*** odpověděl s typickým úsměvem. Naštěstí ve známé Hájence jsou připraveni, obě varianty tu může ochutnat každý návštěvník.

V transparentnosti se Středočeský kraj umístil na 1. místě mezi všemi kraji

Hlídač státu

Středočeský kraj se dle takzvaného K-Indexu Hlídač státu, který slouží k hodnocení hospodárného a transparentního nakládání s veřejnými prostředky, umístil na 1. místě mezi všemi kraji. V porovnání s rokem 2020 se tak kraj posunul o celkem 10 příček, a to až na samotný vrchol.
Co stojí za tímto posunem? Ke zvyšování transparentnosti dochází kontinuálně od nástupu současného vedení v roce 2020, níže naleznete stručný výběr.

- **Zveřejňujeme veškeré smlouvy nad 10 000 Kč (ze zákona je stanovena výše 50 000 Kč).**
- **Publikujeme platy vedoucích pracovníků úřadu.**
- **Zveřejňujeme veškeré uzavřené dohody o provedení práce (DPP) nebo činnosti (DPČ).**
- **Veřejnosti je k dispozici online pracovní kalendář hejtmanky, ve kterém mohou občané získat informace o pracovním programu a plánovaných jednáních.**
- **Zajišťujeme živý přenos ze všech jednání krajského zastupitelstva.**
- **Zveřejňujeme otevřená data na platformě Golemio.**
- **Společně s novým webem publikujeme nad rámec zákona všechny materiály, které rada na svých pravidelných týdenních jednáních projedná.**

Kraje a hl. m. Praha podle K–Indexu pro rok 2022

1.	Středočeský kraj	3,04
2.	Jihomoravský kraj	3,13
3.	Liberecký kraj	3,22
4.	Kraj Vysočina	4,00
5.	HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	4,03
6.	Moravskoslezský kraj	4,20
7.	Ústecký kraj	4,22
8.	Jihočeský kraj	4,22
9.	Olomoucký kraj	4,59
10.	Královéhradecký kraj	4,86
11.	Plzeňský kraj	4,98
12.	Karlovarský kraj	5,01
13.	Pardubický kraj	5,55
14.	Zlínský kraj	5,67

Další vlna kotlíkových dotací pro seniory a nízkopříjmové domácnosti je tady

Topíte ve starém kotli na uhlí nebo na dřevo? Využijte další vlnu kotlíkových dotací určenou zejména pro seniory a osoby pobírající příspěvek na bydlení. Přihlásit se můžete už nyní až do 31. 8. 2024! Žadatelé mohou získat dotaci až do výše 95 % na výměnu starých kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy za nové kotle na biomasu nebo tepelná čerpadla, a to až do maximální výše příspěvku 180 000 korun. Alternativou pro všechny skupiny obyvatel je pak dotační program Nová zelená úsporám, kterou administruje Státní fond životního prostředí ČR. Více informací najdete na webu kraje v sekci „Dotace.“

Modernizujeme krajské nemocnice za stamiliony!

Krajské nemocnice ve středních Čechách procházejí nebývalým rozvojem za stovky milionů korun. Modernizují se celé pavilony i jednotlivá oddělení, obnovují se přístroje, mění se vybavení v laboratořích. Vše se děje za provozu a s maximální snahou neomezit péči o pacienty. A co je taky podstatné – všechny plány jsou předem podrobně promyšlené, aby na sebe jednotlivé kroky navazovaly a nové prostory dobře sloužily jak pacientům, tak personálu. „Možná se to nezdá, ale i zdánlivá drobnost ve stavebně technickém řešení může personálu práci významně ulehčit, nebo naopak zkomplikovat. Rekonstrukce v nemocnicích jsou významnou příležitostí k tomu, říct si, co funguje, co nefunguje, jak prostor upravit, aby všechno sloužilo k co největší spokojenosti,“ připomíná náměstek pro oblast zdravotnictví Pavel Pavlík, když rekapituluje aktuální investice v krajem založených nemocnicích.
Pokrok zastavit nelze a i přesto, že se naše nemocnice snaží využívat řadu dotačních titulů (připomeňme projekt centralizace laboratoří v mladoboleslavské nemocnici), či investují své vlastní finanční prostředky (například zrekonstruovaná interna v Příbrami), pro udržení co možná nejvyššího standardu je potřebné investovat do rozvoje nemocnic i z pozice kraje. A co se tedy v kraji aktuálně v nemocnicích děje za takzvaně „krajské peníze“?

Rekonstrukce benešovské nemocnice.

NEMOCNICE BENEŠOV

Současnou největší stavbou ve Středočeském kraji je stavba nové budovy centrálního příjmu, dostavba chirurgického pavilonu a propojení pavilonu interny a chirurgie v benešovské nemocnici. Kraj na ni uvolnil bezmála 600 mil. korun.

NEMOCNICE PŘÍBRAM

V červnu tu otevřeli nový pavilon, kde najdou zázemí veškeré dětské obory a lůžkové oddělení ortopedie. Náklady byly celkem 150 mil. korun. V červenci začala rekonstrukce sousedního pavilonu „D2“ s předpokládanými náklady cca 200 mil. korun.

NEMOCNICE KLADNO

V Kladně rekonstruují pavilon „C2“, kde budou natrvalo umístěna oddělení pečující o rodičky a dětské pacienty (neonatologie, odd. šestinedělí, JIP a dětské odd.) či např. lůžkové odd. neurologie. Náklady se předpokládají ve výši 360 mil. korun.

NEMOCNICE KOLÍN

V kolínské nemocnici se rekonstrukce za 350 mil. korun dočkal pavilon „O“. Zahrnuje úpravy 2. až 5. podlaží vč. výstavby nadzemní spojovací chodby, která propojí tento pavilon s pavilonem „L“. Současně byla v červenci zahájena rekonstrukce pavilonu „E“, který je posledním dosud nezrekonstruovaným pavilonem.

Pavel Pavlík při kontrolním dni v nemocnici Kolín.

PŘÍPRAVA DALŠÍCH PROJEKTŮ

Kraj vyčlenil také zhruba 120 mil. korun na přípravu projektů. Jedná se o peníze na přípravu kompletní projektové dokumentace až po stavební povolení. Tyto investice jsou nesmírně důležité, neboť pokud chce např. nemocnice uspět v rámci získávání finančních prostředků z dotačních titulů a realizaci stihnout v daném časovém období, musí být v co možná nejvyšší míře připravena. Jednoznačně největším plánovaným projektem je nový pavilon pro matku a dítě v mladoboleslavské nemocnici za bezmála 50 mil. Mezi další připravované projekty patří například vybudování heliportu nemocnice v Příbrami či plánovaná přestavba pavilonu „V“ kladenské nemocnice na tolik potřebná lůžka následné péče.

KRAJ PODPORUJE I JINÉ NEŽ „SVÉ“ NEMOCNICE

Kraj se samozřejmě snaží alespoň malou měrou podporovat i tzv. nekrajské nemocnice, tedy nemocnice městské a soukromé, neboť jsou nepostradatelnými články celého systému zdravotnictví. Letos jsme vypsali třetí ročník dotačního programu, kde tyto nemocnice mohly žádat o příspěvek na obměnu přístrojového vybavení, jako jsou nové ultrazvuky, kolonoskopy, endoskopické věže, monitory vitálních funkcí, ale i třeba speciální lůžka na JIP.

Šéf kladenských hasičů zvítězil v anketě Velitel roku

Na Pražském hradě byli slavnostně oceněni profesionální hasiči. Každoroční anketa Hasič roku je udílena v sedmi kategoriích. V kategorii „Velitel roku“ za rok 2022 zvítězil plk. Ing. Martin Vondra, MBA, ředitel územního odboru Kladno HZS Středočeského kraje.

Martin Vondra, který u středočeských hasičů působí od roku 2007, cenu získal především za zásah při lesním požáru v Národním parku České Švýcarsko. Má rovněž nezpochybnitelný podíl na odborné přípravě a zvyšování akceschopnosti hasičů v případě mimořádných událostí. Nadto vede pan Vondra dobrovolný hasičský sbor Hasiči Nové Strašecí, který hasičské povolání přibližuje i dětem a mládeži, a to například díky organizaci letního tábora.

Co vás vedlo k profesi hasiče?
V roce 1999 jsem začal v Novém Strašecí chodit do kroužku mladých hasičů, který vedli členové Sboru dobrovolných hasičů. Kromě kroužku jsem se začal zajímat o hasičskou práci v časopisech, knížkách a neustále chodil s dospělými na údržbu techniky a jezdil na soutěže v požárním sportu. V deváté třídě jsem se pak rozhodl jít na střední školu do Chomutova, kde jsem vystudoval obor Strojník požární techniky. Před maturitou jsem se svým kamarádem ze třídy, který dnes slouží na stanici Stříbro v Plzeňském kraji, podal přihlášku na Vysokou školu báňskou – technickou univerzitu v Ostravě, fakultu bezpečnostního inženýrství, kde jsem studoval obor Požární ochrana a bezpečnost průmyslu.

Co je vlastně vaším denním chlebem?
Jsem ředitelem územního odboru Kladno, který se skládá z okresu Kladno, Rakovník a Praha – západ. Pod územní odbor spadá téměř 230 příslušníků ze 7 profesionálních stanic a 149 dobrovolných jednotek, které chrání 383 000 obyvatel a ročně zasahují kolem 4500 zásahů. Moje práce je velice široká, dá se říci, že se panu krajskému řediteli zodpovídám za vše, co se na územním odboru děje. Nejvíce práce mi zabere nábor nováčků, personalistika, spolupráce s dobrovolnými jednotkami ve vztahu k odborné přípravě a dotacím, řešení složitějších zásahů, udržení akceschopnosti profesionálních jednotek, spolupráce s obcemi a složkami IZS, kontrola výkonu služby, pořizování techniky a zajištění mimorozpočtových zdrojů pro zvýšení úrovně jednotek. Dále jsem krajským instruktorem pro záchranu zasypaných a zavalených osob z výkopů a ze stavebních konstrukcí.

Vzpomenete na Váš nejtěžší zásah, pomineme-li zásah v Českém Švýcarsku?
Je jich mnoho a je těžké říci, které jsou ty nejtěžší. I rozsahem malé zásahy s úmrtími nebo lidským neštěstím mohou být velice nepříjemné a dotýkají se nás osobně. Co se týká velkých zásahů rozsahem, může to být pád průmyslové haly v Kladně v roce 2007, kde zemřelo a bylo těžce zraněno několik osob. Další může být jeden z mých prvních velkých požárů v Chrášťanech v okrese Rakovník. Jednalo se o největší lesní požár roku 2015, kdy si pamatuji, že během 8 dní se na místě vystřídalo 101 jednotek požární ochrany z 5 krajů. Posledním je asi loňský požár v Alzheimercentru v Roztokách u Prahy, kde zůstalo přes 50 nemohoucích a nespolupracujících osob ve 2. a 3. nadzemním podlaží ve strašných podmínkách pro zásah (obrovské množství zplodin hoření, nulová viditelnost, vysoká teplota). Všichni se dali zachránit jen po nastavovacích žebřících a pro jejich záchranu si hasiči sejmuli vlastní masky.

A který druh zásahů bývá nejtěžší?
Nejtěžší jsou zásahy, kde jsme ohrožení, buď sami my jako hasiči, nebo musíme provést záchranu osob v místech, která nejsou úplně bezpečná. Výjimečné jsou situace, kdy přijedeme k události v první fázi a v malém počtu a je na nás záchrana velkého množství osob. Nejčastěji jsou to požáry průmyslových objektů, shromaždiště osob, objekty po výbuchu nebo nehody s velkým počtem zraněných, kdy je na nás třídění zraněných a rozhodování, kdo dostane prioritu prvního ošetření.

I hasič je člověk, nevídá hezké věci, musí řešit krizové situace a zachovat naprosto chladnou hlavu. Jak ventiluje hasič emoce, musí občas vyhledat psychologa?
Musím říci, že máme v kraji výbornou psycholožku a sám bych se nebál za ní jít s problémem. Hasiči velmi často fungují tak, že prožité těžké situace probírají v kolektivu a vlastně si udělají debriefing bez psycholožky. To, co sami nezvládnou je, pokud by se stalo něco jednomu z nich. Důležitá je psychická pohoda na pracovišti a doma. Máme příslušníky, kteří začnou mít problémy v práci, ale zpravidla se odvíjí od problémů v osobním životě.

A umí hasič vůbec relaxovat? Jak?
Myslím, že to má každý hasič jinak, každému vyhovuje něco jiného. Je potřeba si umět vyčistit hlavu, mně pomáhá jít sportovat, mít kolem sebe přátele a zázemí doma.

Je vůbec možné se na všechny situace, které musíte v terénu řešit, natrénovat?
Říká se, že kdo je vycvičen, není překvapen a u nás to platí dvojnásob. Zásahy, které nejsou časté, se musí simulovat odbornou přípravou, aby jednou dopadly dobře. I malá chyba může mít fatální následky. Všichni jsme vycvičení tak, abychom všechny situace zvládli a když přijde něco nestandardního, držíme se základních postupů a zbytek improvizovaně vymyslíme. Základem dobrých hasičů je dobrý velitel, který by si měl umět poradit vždycky.

Daří se vám do vašich řad nalákat nové kolegy? Na čem případně při přijímacím řízení „vyhoří“?
Jsem rád, že můžu říci, že můj územní odbor je v plném počtu. U kolegů na územních odborech v Kutné Hoře či Mladé Boleslavi to tak ale není. Těžko jako sbor konkurujeme firmám, kde jsou vyšší platy a jsou v klidu. U většiny z nás je to hlavně srdeční záležitost, práce je to zajímavá a prospěšná, a to je hlavní důvod proč k nám všichni chodí. Ideální uchazeč je kluk od dobrovolných hasičů. Nejčastější příčinou nepřijetí jsou psychotesty. Není to o tom, že by člověk byl blázen, ale buď je osobnostně nevyzrálý nebo se pro naši práci nehodí. Co vnímáme v posledních letech je snižující se fyzická kondice mladých uchazečů.

Pro mnoho lidí jsou hasiči hrdinové. Vnímáte se také tak?
Jsme lidé jako všichni ostatní, děláme co umíme a baví nás to. Naše práce je nejvíc vidět, protože děláme všechno a jsme ti hodní. Práci máme těžkou a riskantní, ale nějak nám to nepřijde výjimečné. Stejný obdiv si zaslouží lékaři, sestřičky, policisté, vězeňská služba a další, kteří zachraňují, chrání a mnohdy třeba tolik vidět nejsou.

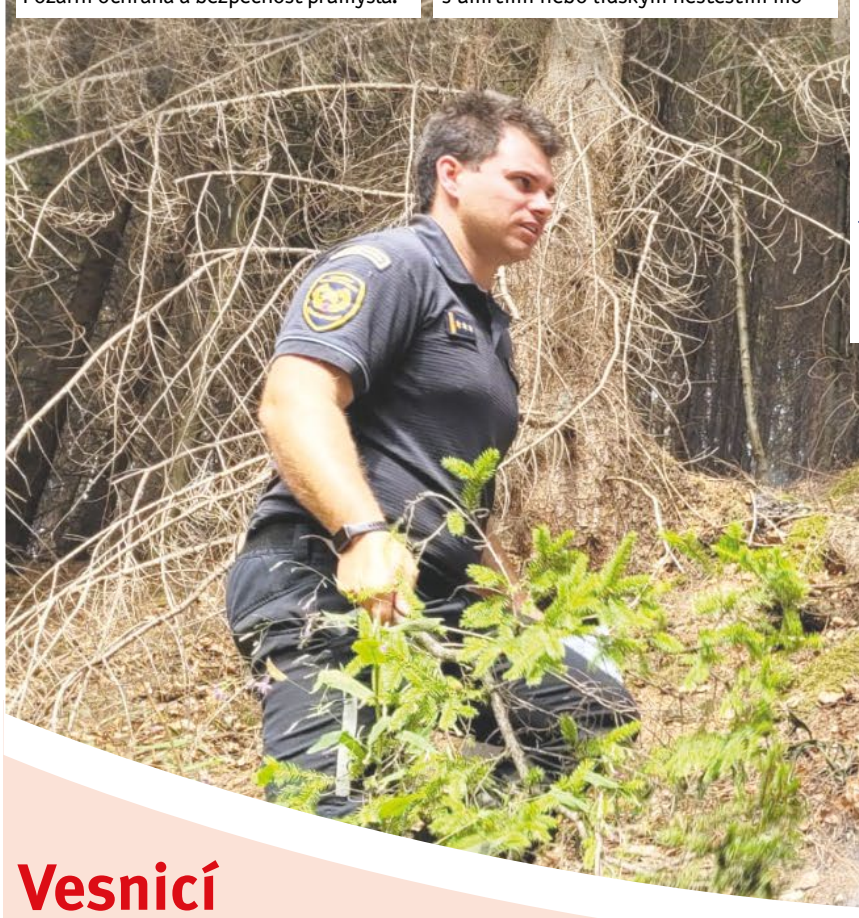

Vesnicí Středočeského kraje roku 2023 je obec Ledčice na Mělnicku

Vyhlášení výsledků krajského kola soutěže Vesnice roku se konalo v sídle Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře. Do 27. ročníku se přihlásilo 15 obcí, o čtyři více než loni.

Zlatou stuhu pro vítěze krajského kola převzali zástupci obce od hejtmanky Petry Peckové. *„Blahopřeji vítězné obci k úspěchu v krajském kole a samozřejmě budeme fandit i v kole celostátním. Soutěž Vesnice roku je specifická tím, že nestačí jen nějaká dílčí práce několika lidí, nebo odeslat odkaz na webové stránky. Vyžaduje dlouhodobou přípravu a zapojení co nejvíce místních obyvatel. Pak je výsledek přesvědčivý. Často v obci vzniknou nová hezká místa, lidé mají možnost se více poznat a společné schůzky spojené s organizací soutěže Vesnice roku často přerostou v pravidelná setkání přátel,“* uvedla hejtmanka Petra Pecková. Ta zároveň v rámci soutěže udělila Cenu hejtmanky Středočeského kraje Věslavu Michalikovi, in memoriam, za příkladný a vyvážený rozvoj obce Dolní Břežany s důrazem na kvalitní urbanismus a architekturu, vizi budoucnosti, důraz na inovace, vědu a výzkum.

Starostka Kamila Hlavsová (vlevo) a místostarostka Eva Veverková.

Vítězná středočeská obec Ledčice leží na rozhraní oblastí Mělník, Kralupy nad Vltavou a Roudnice nad Labem. Žije zde zhruba 740 obyvatel. Žije aktivním a bohatým sportovním, kulturním a společenským životem. Komise ocenila i zdařilou rekonstrukci školy včetně přilehlého hřiště s moderním povrchem a využití půdních prostor pro družinu. Další venkovské stavby, které jsou součástí centra obce, se podařilo získat do vlastnictví za účelem zachování venkovského rázu obce. Silnou stránkou obce je podle komise přístup ke strategickému plánování a všestrannému rozvoji obce. V soutěži Vesnice roku už obec získala Bílou stuhu (2004) a Zelenou stuhu (2006).

Nejlepší výstava roku:

Archevita – Stopami věků v Roztokách u Prahy

Jen pár kroků od železniční stanice v Roztokách u Prahy se v krásné zahradě nachází malebný zámeček – sídlo Středočeského muzea. A právě tam můžete navštívit multimediální archeologickou expozici nazvanou Archevita – stopami věků a zažít tak pravěk doslova „na vlastní kůži“. Můžete například potkat pratura, podívat se, jak se vyráběla sekyra anebo jak se kdysi obchodovalo. To vše je podpořeno projekcemi, hologramy a virtuální realitou. Nechte se vtáhnout do děje, vyzkoušejte své vědomosti či postavte tehdejší dům. Toto všechno a ještě mnohem více objevíte v Archevitě. Nudit se nebudou ani děti, pro které je připraven speciální dětský koutek. Výstava Achevita získala v letošním roce ocenění v rámci soutěže **Gloria Musealis jako nejlepší Výstava roku 2022**!

Kraj do oprav silnic letos investuje rekordní částku 750 000 000 Kč

Na opravy po zimě letos Středočeský kraj vydá rekordní částku. V první vlně, kdy už jsou opravy od jara v plném proudu, investuje do velkoplošných opravy silnic přes 530 milionů korun. Jedná se o opravy 102 úseků středočeských silnic v celkové délce přes 122 kilometrů.

„Mám obrovskou radost, že se nám podařilo do těchto oprav investovat takové množství finančních prostředků. Navíc mohu řidičům sdělit další dobrou zprávu. ***Středočeský kraj vydá z rozpočtu na podzimní rekonstrukce dalších 200 milionu korun nad původní limit,“*** říká Karel Bendl, radní pro oblast silniční dopravy. *„Nesmírně mě to těší a chci našemu zřizovateli poděkovat. Tímto krokem přispěl k tomu, že můžeme kvalitu našich silnic zase posunout k lepšímu,“* doplňuje Aleš Čermák, ředitel Krajské správy a údržby silnic (KSÚS).

Za finance nad limit nechá kraj prostřednictvím KSÚS opravit dalších 40 úseků po celém kraji v délce téměř 36 kilometrů. *„V letošním roce tedy v rámci oprav škod po zimě opravíme celkem 158 kilometrů silnic na 142 úsecích za téměř 750 milionů korun,“* vypočítává Karel Bendl.

V loňském roce takto KSÚS opravila přes 114 kilometrů silnic za téměř 490 milionů korun, předloni to bylo 99 kilometrů za téměř 390 milionů korun.

Více peněz stanicím pro handicapované živočichy

Středočeský kraj navýší příspěvky na péči o volně žijící zraněné živočichy na území Středočeského kraje. Péči bude pro příštích 6 let zajišťovat šest záchranných stanic. Celková částka, kterou kraj ze svého rozpočtu vydá, překračuje 20 milionů korun. Nové smlouvy, které dnes schválili radní, zohledňují aktuální náklady na péči a provoz těchto zařízení.

„Smlouvy, na základě kterých se záchranné stanice o zvířata staraly, byly uzavřené v roce 2004. Peníze tak logicky nemohou stačit na pokrytí současných nákladů. Proto jsme se rozhodli smlouvy vypovědět a vypsat veřejnou zakázku na péči o zraněné volně žijící živočichy na území kraje.

V rámci původního plnění se finance vyplácely pěti záchranným stanicím dle smlouvy ve výši 2 004 000 korun ročně. V rámci nového finančního plnění budeme vyplácet šesti záchranným stanicím celkem 3 484 000 korun ročně. Nově přibyla stanice ZO ČSOP Velký Chlumec,“ uvedla radní pro oblast životního prostředí a zemědělství Jana Skopalíková.

Středočeské záchranné stanice se každoročně postarají o tisíce živočichů. Jsou mezi nimi například ježci, netopýři, poštolky, ale i veverky a mnoho dalších druhů. Někteří živočichové bývají po zotavení vypuštěni zpět do volné přírody, někteří zůstávají ve stanici nebo jsou předáni novému majiteli nebo instituci, kde o zvíře pečují. Malé procento jedinců se do péče dostane v tak kritickém stavu, že musí být utraceno.

Záchranné stanice ve Středočeském kraji a jejich okruh působnosti:

ZO ČSOP Vlašim:
Benešov
Čáslav
Kutná Hora
Říčany
Vlašim

ZO ČSOP Polabí:
Brandýs nad Labem
Český Brod
Kolín
Lysá nad Labem
Mladá Boleslav
Mnichovo Hradiště
Nymburk
Poděbrady

ZO ČSOP Rokycany:
Beroun
Hořovice

ZO ČSOP Velký Chlumec:
Černošice

AVES Kladno:
Kladno
Kralupy n. Vltavou
Mělník
Neratovice
Rakovník
Slaný

Ochrana fauny ČR:
Dobříš
Příbram
Sedlčany
Votice

Kraj i České dráhy bojují za čisté vlaky

Intenzivnější čištění, aktivnější hlídání odstavených souprav a kampaň „Za čisté vlaky“. To jsou kroky, díky kterým chtějí Středočeský kraj, hlavní město Praha a České dráhy bojovat proti graffiti.

„Odstraňování graffiti nás každoročně stojí miliony korun. Rok co rok navíc zaznamenáváme vyšší aktivitu vandalů. Jen v tomto roce jsme investovali do čištění interiérů a exteriérů zhruba 10 milionů korun. S objednateli dopravy jsme tak přichystali kampaň Za čisté vlaky. Navíc připravujeme řadu preventivních opatření, která mají znečišťování našich vlaků zabránit. Aktivněji budeme střežit místa, kde k útokům nejčastěji dochází, rozšiřujeme kamerový systém a účinnou novinkou, kterou už úspěšně využíváme, jsou hlídky se psy,“ popisuje Jiří Ješeta, člen představenstva a náměstek generálního ředitele ČD pro osobní dopravu.

„Nehodláme se smířit s žádným druhem vandalismu. Chceme, aby byla veřejná doprava čistou a slušnou záležitostí. Proto jsem rád, že můžeme společně s Prahou a Českými drahami představit rázná, a především promyšlená a dlouhodobá opatření, která řádění sprejerů výrazně omezí. Z našeho pohledu nejde o nic jiného než čmáranice hyzdící vlaky, kterými denně cestují statisíce lidí,“ říká Petr Borecký, radní Středočeského kraje pro veřejnou dopravu, a pokračuje: *„Před časem jsme jednali o spolupráci s Policií ČR, nakonec jsme dali společně s IDSK a Českými drahami dohromady několikero opatření a postupů, ke kterým se připojuje i Praha. Jejich cílem je dopadení pachatelů, jejich odsouzení i náhrada škody. Osobně bych byl i pro to, aby pachatelé vlaky sami vyčistili, ale jsem si vědom omezení, která nám právní řád ČR dává. Nejedná se o žádné umění, ale o prachsprostý vandalismus. Jde o ničení cizího majetku, který slouží veřejnosti. A to nemluvím o těch, kteří po vlacích hází sáčky s barvou, tagují či jinak likvidují interiér. Vyhlásili slušné společnosti válku. My hozenou rukavici zdviháme.“*

Společně s objednavateli dopravy připravují České dráhy intenzivně i další opatření, která mají zabránit vandalským útokům. Například na odstavném nádraží Praha-Jih dojde k instalaci kamerového systému a zajištění lepšího oplocení areálu. Dále bude pokračovat aplikace anti graffiti polepů a nástřiku a příměstské vlaky budou také dovybaveny vnitřním a vnějším kamerovým systémem. Celkové náklady na tato opatření se vyšplhají až na částku cca 230 milionů korun, kterou z velké části zaplatí v ceně dopravního výkonu Středočeský kraj a Praha – v konečném důsledku pak vlastně každý z nás ze svých daní. Jenom pro představu, za stejné peníze lze pořídit dvě zcela nové klimatizované nízkopodlažní soupravy, jako jsou například vlaky RegioFox, které na středočeské železnice vyjedou ještě letos.

Velký průzkum zájmu o školy a obory

Školní rok už začal a pro žáky devátých tříd základních škol zanedlouho začne rozhodování o jejich budoucím profesním směřování. Středočeský kraj chce mít informace přímo z terénu, a proto na sklonku minulého školního roku spustil unikátní dotazníkové šetření. Pro koho? Pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ a pro jejich rodiče.

„Abychom mohli připravit modernizaci oborové struktury na středních školách zřizovaných krajem, potřebujeme kvalitní a relevantní podklady. Jedním z nich budou výsledky výzkumného šetření, které provedl Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Chceme vědět, kde by žáci chtěli skutečně studovat. O jaký obor by měli zájem na prvním místě, kdyby nemuseli řešit přijímací zkoušky, kdyby nekalkulovali. Současně jsme chtěli získat zpětnou vazbu na přijímací zkoušky, které letos provázely velké emoce. Tak velký průzkum na základních školách ještě neproběhl a já děkuji Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání za to, že ho pro Středočeský kraj a Prahu připravil,“ uvedl radní pro oblast vzdělávání a školství Milan Vácha.

Jak to probíhalo? *„Připravili jsme anonymní online dotazníky, ve kterých jsme se ptali na preferované středoškolské obory, rozhodování o volbě střední školy, přípravu na přijímací zkoušky, u žáků 9. ročníků jsme zjišťovali také úspěšnost v přijímacím řízení. I pro nás jde o ojedinělý projekt,“* uvedl PhDr. David Greger, PhD., ředitel Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty.
Výsledky výzkumu mohou pomoci upravit přijímací řízení a kapacity středních škol tak, aby lépe odpovídaly životním plánům uchazečů o středoškolské vzdělání. Devátý ročník by ve školním roce 2023/2024 mělo ve Středočeském kraji zakončit téměř 15 500 žáků, což je zhruba o 600 žáků více než v minulém školním roce. Středočeský kraj je zřizovatelem 111 středních škol, kde žáci studují ve více než 130 oborech.
O výsledcích šetření budeme informovat v příštím vydání čtvrtletníku Středočech.

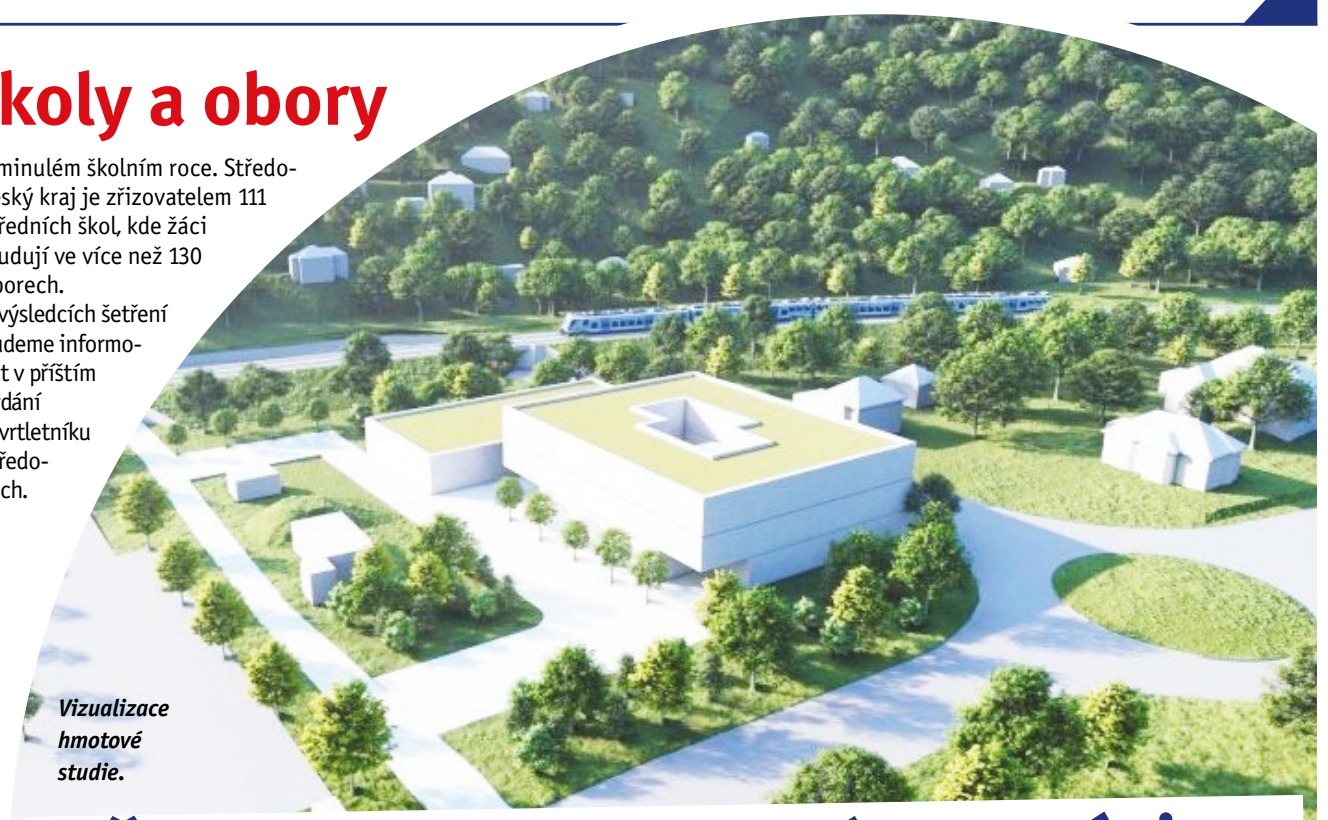

Vizualizace hmotové studie.

V Černošicích bude nové gymnázium

Prvním symbolickým krokem k výstavbě nového gymnázia v Černošicích bude memorandum o vzájemné spolupráci mezi Středočeským krajem a městem Černošice. Projekt musí být podle memoranda dokončen nejpozději do konce roku 2028 a memorandum ještě musí schválit krajské zastupitelstvo. „Memorandum o společném zájmu a postupu ve věci Gymnázia Černošice“ deklaruje vzájemnou spolupráci při realizaci projektu nového gymnázia pro zhruba 400 žáků. Kraj jako investor se zavazuje zajistit z vlastních finančních prostředků výstavbu budovy gymnázia a tělocvičny. Město se zavazuje darovat Středočeskému kraji pozemky a poskytnout nezbytnou součinnost při přípravě a realizaci záměru. *„Příprava tak velkého projektu je samozřejmě běh na dlouhou trať. Přesto jde o zásadní počin, který nemá v novodobé historii kraje obdoby. Kompletně nová krajská střední škola na zelené louce se tady totiž nestavěla. Plány počítají v první etapě s 12 kmenovými třídami, po druhé etapě jich bude celkových 16. Až obě strany podepíší memorandum, bude vyhlášena architektonická soutěž, budou vypořádány pozemky a pak budou následovat další přípravné práce. Škola by měla být hotová v horizontu pěti let,“* uvedl radní pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha.
Odhadovanou finanční náročnost projektu bude možné stanovit až na základě návrhu možné podoby gymnázia, která vzejde z architektonické studie. Realizací záměru dojde k navýšení kapacity gymnázií ve Středočeském kraji, konkrétně v okrese Praha – západ, kde je současná kapacita tohoto typu vzdělávání nedostatečná.

Výhodnější kupony pro studenty i zaměstnance

Od poloviny srpna mohou děti, žáci a studenti ve Středočeském kraji využívat výhodné 10měsíční časové kupony. Firmy mohou svým zaměstnancům nabízet benefit v podobě přenosných kuponů.
10měsíční časové kupony ocení zejména děti, žáci, studenti a jejich rodiče, jelikož jsou pouze na 10 měsíců, tedy bez letních prázdnin. K jejich zavedení došlo 1. dubna 2023 se změnou tarifu ve Středočeském kraji. Se změnou tarifu byly ve středních Čechách nově zavedeny také časové firemní kupony.

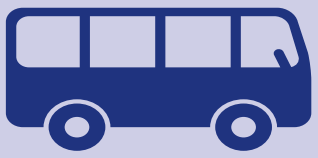

10měsíční kupony pro děti, žáky a studenty jsou pouze v elektronické podobě. Pro kategorii Děti (6–15 let) a pro Žáky (15–18 let) není omezen volitelný začátek platnosti.
Pro kategorii Student (18–26 let) je omezený volitelný začátek platnosti v období od 15. 8. do 1. 11. 2023.

Firemní časové kupony jsou přenosné a určeny jsou zejména pro firmy, které je mohou nabízet svým zaměstnancům jako bonus. Tyto kupony jsou pouze v elektronické podobě na PID Lítačce. Při registraci těchto kuponů je v případě ztráty či odcizení možnost převodu na jinou PID Lítačku. Více informací naleznete na **www.pid.cz** a **www.pidlitacka.cz**

Poprvé v historii kraje tvoříme kulturní strategii. A co na kultuře baví vás?

Tvoříme kulturní strategii pro náš kraj. Vůbec poprvé v historii! Možná si řeknete: „No fajn, ale k čemu to bude? A co to vlastně je?“ Chápeme, že pod podobnými výrazy se často skrývají nudné dokumenty plné čísel a nicneříkajících textů. Naše kulturní strategie ovšem nudná rozhodně nebude! Provádíme pečlivé a podrobné zkoumání kulturního potenciálu našeho kraje, abychom vytvořili dokument, který nám pomůže nasměrovat nejrůznější nástroje k podpoře kultury a kulturních projektů a vytvořit také prostor pro komunikaci mezi jednotlivými kulturními aktéry, ze kterého v konečném důsledku bude profitovat celá společnost našeho kraje. Kultura nás spojuje, inspiruje, obohacuje naše životy, vytváří prostor pro setkávání. Kulturní nabídka ovlivňuje kvalitu života v místech, kde bydlíme či pracujeme, přispívá také k ekonomickému a sociálnímu rozvoji celého regionu.
Potenciál kultury a kulturního dědictví našeho kraje je obrovský. Abychom tento potenciál mohli efektivně využít, zapojujeme do tvorby strategie také kulturní a komunitní aktéry z celého regionu. Těmi jsou například zástupci muzeí, galerií, divadel, knihovníci a další organizace a instituce. O otázkách kultury a kulturního vyžití diskutujeme také například se zástupci obcí a měst ve Středočeském kraji. S jejich pomocí se chceme dozvědět, co se daří a co je naopak třeba zlepšit, aby nám kultura přinášela ještě více radosti a obohacení. V tuto chvíli probíhají semináře a diskuse, přes zimu budeme veškerá získaná data analyzovat, abychom vám na jaře příštího roku mohli naše zjištění a plány v rámci nové kulturní strategie představit.
A co vy? Podělte se s námi o to, co vás baví a zajímá. Odpovězte na pár otázek, které najdete pod tímto QR kódem. Vyplnění vám zabere jen pár vteřin. ☺
Váš názor nás zajímá!

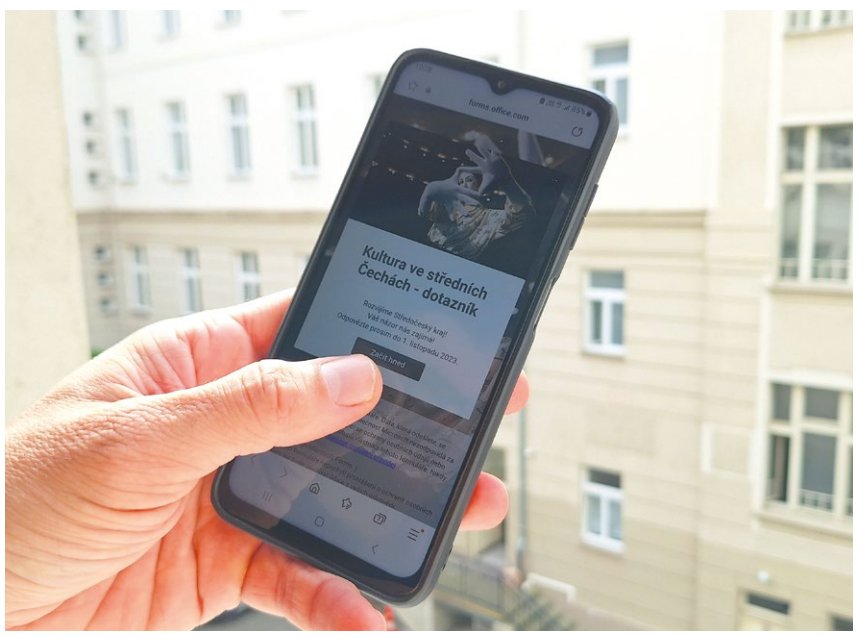

Ředitelka Muzea Českého krasu: kolegové hrají v práci počítačové hry

Berounské Muzeum Českého krasu nabízí unikátní vzdělávací program, který se zčásti odehrává v prostředí počítačové hry Minecraft. Účastníci programu si na vlastní kůži vyzkouší, jaké to je být geologem a objevovat ložiska uhlí, zlata a železné rudy. Program do muzea zavedl geolog a muzejní edukátor Pavel Bokr. Právě on navrhl a vytvořil minecraftový herní svět s ložisky nerostných surovin dle skutečné předlohy, který následně využíval při výuce na základní škole.
„Jsem moc ráda, že muzeum dokáže oslovit i mladou generaci a formou atraktivního vzdělávacího programu ji přilákat do muzea. Náctiletí návštěvníci muzea a galerie obvykle navštěvují jen z donucení rodičů nebo učitelů,“ říká Karin Kriegerbecková, ředitelka muzea a pokračuje: *„Právě díky Minecraftu můžeme propojit vzdělávání se hrou, která je bude bavit, motivovat a současně vzdělávat. Ráda vidím, že jsme schopni v dětech probudit zájem o geologii, o které do té doby neměly mnohdy ani ponětí. Například k nám přivede své rodiče sama mládež a nechtějí od nás odejít. Rodiče je doslova musí tahat domů. Nakonec jsem velmi ráda, že kolegové v pracovní době hrají s dětmi počítačové hry.“*

Novinku v muzeu zavedl geolog, muzejní edukátor a kantor Pavel Bokr. *„Tip mně dali žáci při covidové distanční výuce. Minecraft jsem vyzkoušel a byl jsem mile překvapen. Jako geolog tím, že hra obsahuje i skutečné horniny a minerály,“* říká. První lekce se uskutečnila na základní škole v nedalekém Králově Dvoře, kde Pavel Bokr vyučuje. Děti se ve hře setkávají s nerostnými surovinami, které jsou uspořádány do nereálných tvarů. Tak jsem si řekl, proč jim nenasimulovat skutečné podmínky. V reálu bychom na lekci potřebovali alespoň několikaměsíční a velmi nákladný terénní kurz. Digitální technologie dovolují do vzdělávání zařadit úkoly a simulace povolání, které byly dříve nemyslitelné.
V případě zájmu, sledujte, prosím, webové stránky muzea, kde naleznete připravované termíny hry.

Přijímací zkoušky na střední školy

V letošním roce rezonovalo veřejným prostorem téma přijímacích zkoušek více než v minulosti. Do devátých tříd přišel populačně silný ročník. Po mnoha letech slabších ročníků se začaly naše školy plnit. Velký stres způsobil zejména špatný systém přijímacího řízení, kdy někteří žáci jsou přijati na obě školy, na které se hlásili (pozn. každý uchazeč má možnost podat přihlášky na dvě školy). Do doby, než se definitivně rozhodli pro jednu ze škol a odevzdali zápisový lístek, je i druhé místo blokováno, a tím tisíce uchazečů dostaly vyrozumění, že nebyli přijati na žádnou školu. Než se situace vyjasní a žáci si vyberou školu, tak je naprosto zbytečně mnoho mladých lidí bez jistoty přijetí.

V tuto chvíli existuje naděje v podobě plánu Ministerstva školství na elektronizace přihlášek již pro příští rok. To by znamenalo, že se uchazeč rozhodne pro pořadí preference jeho výběru, nově i možná ze tří škol, a díky novému systému obdrží rovnou informaci, kam byl přijat. Toto by mělo naprosté většině žáků zajistit, aby na základě výsledků u přijímacích zkoušek rovnou obdrželi rozhodnutí o přijetí.

V letošním roce jsme se snažili otevírat další třídy v oborech, které jsou žádoucí a kde to z pohledu uplatnitelnosti na

trhu dává smyl. Obchodní akademie Vlašim, požární technika na Kladně, nově dokončované prostory na SOŠ a SOU Neratovice nebo zpětná úprava ubytovacích prostor domova mládeže zpět na třídy oboru zdravotní sestra v Mladé Boleslavi jsou jenom výčtem. Celkem nám zůstalo v kraji více než 1700 volných míst. Ve spolupráci s našimi řediteli se budeme snažit upravit nabídku oborů tak, aby co nejvíce odpovídala poptávce v území (dotazníkové šetření uchazečů), výsledkům uchazečů u přijímacích zkoušek a zohlednění předpokladu potřeb trhu práce. Budeme usilovat o otevření oboru Předškolní a školní pedagogika v Příbrami a na Kladně, posílení oboru informační technologie v Hořovicích a Mladé Boleslavi a někde i otevírání oboru Lyceum, které předpokládá přechod na vysoké školy.

V neposlední řadě nemůžeme nezmínit výuku „kybernetické bezpečnosti“, kterou nově nabízíme a v příštím roce předpokládáme celkem 12 zapojených středočeských škol. Věříme, že v příštím roce všechna tato opatření přispějí k tomu, že drtivá většina našich žáků devátých tříd bude se svojí budoucí vzdělávací dráhou spokojena.

Milan Vácha, *radní pro oblast vzdělávání a sportu, STAN*

Výletníci míří do našeho kraje

Náš kraj je turisticky atraktivní díky bohatému zastoupení památek a rozmanitým přírodním krásám. Nabízí možnost dovolené aktivní či odpočinkové, ale také pestrou škálu tipů pro jednodenní výlety na hrady, zámky nebo například industriální památky. V našem kraji v loňském roce přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních téměř 1,2 mil. návštěvníků. Mezi nejčastější hosty ubytovacích zařízení patří tuzemští návštěvníci, kteří tvořili 82 % celkové klientely. Je evidentní, že mnohem více do našeho kraje přijíždí výletníci. To jsou lidé, kteří nepřespávají a kteří míří k nějakému turistickému cíli na našem území. Ti k nám přijíždějí nejčastěji z Prahy a Ústeckého kraje. V hlavní turistické sezoně jich k nám přijede přes 2,5 milionu.

Vnímáme také, že v některých místech kraje je nápor turistů enormní a obce tím trpí. Kdo z vás byl v obci Želízy poblíž Čertových hlav nebo na poutním místě Svatý Jan pod Skalou, tak ví, o čem je řeč. O víkendech se tam místní přes parkující auta nemohou dostat ke svým pozemkům, odpadky jsou všude, poničená je i infrastruktura v obci. Proto je pro nás prioritou udržitelný cestovní ruch. Takový, který bude šetrný k přírodě, obyvatelům poblíž turistických cílů a bude ekonomickým přínosem pro místní podnikatele. Proto jsme pro aktéry cestovního ruchu připravili dotaci na podporu rozvoje doprovodné infrastruktury, která slouží k vybudování záchytných parkovišť a dopravního značení, k obnově a modernizaci cyklistické infrastruktury, k podpoře karavaningu a rekreační plavby. Dotace umožní také vybudování dobíjecích stanic pro elektrokola nebo budování či opravu sociálního zařízení, venkovního mobiliáře u kempů, vývazišť nebo cyklostezek. O dotaci je možné žádat do 15. září 2023.

Přestože turistická sezóna ještě zdaleka nekončí, je na místě poděkovat všem, kteří se na podobě cestovního ruchu v našem kraji podílí. Organizacím destinačního managementu, obcím, provozovatelům turistických cílů, ale také pracovníkům v ubytovacích službách a pohostinství. Minulé roky pro ně byly nesmírně těžké a mnoho z nich se z několika krizí za sebou nevzpamatovalo. Určitě také sami víte, že kvalitní turistický zážitek bez zázemí v podobě restaurace, fungující toalety nebo parkoviště může být někdy spíš noční můrou.

Lucie Cirkva Chocholová, *předsedkyně Výboru pro památkovou péči, kulturu a cestovní ruch, PIRÁTI*

Co se děje v milovické rezervaci?

Jistě jste zaznamenali kampaň na tzv. záchranu zubrů v milovické rezervaci. Je obviňován Středočeský kraj, v diskusích jsou nevybíravě uráženi krajští úředníci a tvrzeny naprosté nesmysly. Celou dobu se snažíme reagovat s chladnou hlavou a jednat vždy podle zákona. Jak to tedy je?

Společnost Česká krajina, kterou zastupuje pan Dostál, uzavřela se Středočeským krajem smlouvu, na základě které jí kraj pozemky o celkové výměře 205,5 ha bezplatně zapůjčil. V této smlouvě se však společnost zavázala dodržovat podmínky užívání těchto pozemků. Konkrétně se jedná o závazek využívat zvířata pro spásání travin kvůli zachování druhové rozmanitosti místní flory. Cílem není tedy chov velkých kopytníků samotný ani čerpání zemědělských dotací na chov koně a tura domácího. Povinností vypůjčitele je udržovat početní stavy zvířat na takové úrovni, aby udržovaly původní přírodní podmínky areálu. V tomto ohledu plánujeme ověřit početní stavy chovaných zvířat – zubrů, koní a skotu.

V rámci nedávné kontroly bylo bohužel zjištěno hned několik porušení podmínek smlouvy. Nejzávažnější pochybení se týkalo rozhrnutí rozsáhlého valu zeminy do plochy pastvin, a to v rozsahu téměř 18 tisíc m2. Tyto zemní práce jednak zbytečně zmenšují povrch i diverzitu chráněného území a jednak mohou zásadním způsobem ohrozit chráněné druhy rostlin. Proto jsme neprodleně podali podnět Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR. Ta následně konstatovala porušení Zákona o ochraně přírody a krajiny a vyhlášky o ustanovení Národní přírodní památky Mladá, a se společností Česká krajina zahájila správní řízení.

Celé to eskaluje kolem toho, že se společnost obrátila na kraj se záměrem na vybudování napajedla napájeného pomocí čerpadel z nové vrtané studny. Kraj žádost proto odeslal do místně příslušného ORP Mladá Boleslav k vydání závazného stanoviska. Kraj ovšem neměl o záměru kompletní informace. Například o plánu provést přes chráněné území výkop a uložení kabelu pro zajištění přívodu elektrického proudu k čerpadlům, byl kraj informován teprve nedávno, poté, co byla žádost odeslána do ORP Mladá Boleslav. Navíc dle našich informací ve zmíněném území byl donedávna umístěn mobilní zdroj pitné vody, který měla zvířata k dispozici, což dokazují fotografie, které máme k dispozici. Před nahlášenou kontrolou je však provozovatel areálu odstranil. Celá kampaň se bohužel snaží zvednout vlnu emocí a zastínit tak skutečné problémy bez snahy je řešit.

Libor Lesák, *radní pro oblast investic a majetku, ODS*
Dan Jiránek, *předseda Výboru pro životní prostředí a zemědělství, ODS*

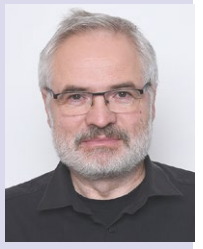

Voda nad zlato?

Letní sezóna nám opět předvedla, jak mocným živlem dokáže být voda v nevyzpytatelných klimatických změnách. Přívalové deště, rozsáhlé požáry ve vyschlé krajině, další rekordní teploty i v ČR, zatímco deště byly v úhrnu průměrné.

S rostoucí teplotou se voda rychleji vypařuje, a protože celkové srážky se v zásadě nemění, znamená to pozvolné vysychání české krajiny. A to navzdory relativně deštivému létu.

Říká se, že naše země je střecha Evropy, neboť zdrojem vody v ČR je pouze ta, která naprší. Voda je zdroj života, a tak ji potřebujeme tam, kde je životu nejvíc užitečná - v půdě. V podzemních vrstvách vytváří zásobárny pitné vody, i proto by měla spolehlivě fungovat evidence studní a možnost hlídat spotřebu. Z povrchových toků čerpáme vodu např. na závlahu a je klíčová v čističkách odpadních vod, tedy při nedostatečných srážkách zásadně ovlivňuje úrodu i kvalitu povrchových a spodních vod. Nádrže a rybníky jsou sice vítaným místem pro volnočasové aktivity, avšak chybějící deště přispívají k snížení čistoty vody a rozvoji nechtěných sinic. Smyslem nádrží je zachytávat vodu jako zdroj pitné a užitkové vody, ale jak zajistit dostatečnou zásobu a kvalitu, pokud deště nestačí?

Zasazujeme se o přírodě blízká opatření vedoucí k celkovému zpomalení odtoku povrchových vod a zvýšenému zasakování. Obvyklým příkladem jsou revitalizace vodních toků a jejich meandrů, obnova tůní a snaha chránit údolní nivy před výstavbou. Jsme skeptičtí ke stavbě přehrad, vytvářejících velké vodní plochy s vysokým výparem. Z hlediska zadržování vody je proto dobře, že vláda zrušila plány na kanál Dunaj-Odra-Labe, nicméně jej nezrušila celý. Plány na zesplavnění Labe v podstatě znamenají prohloubení koryta řeky tak, aby se do něj vešlo víc vody - ta však bude chybět v půdě v okolí řeky, kde jsou významní producenti potravin. Namísto prohlubování říčního koryta by pomohla významnější ochrana lužních lesů, např. i formou CHKO na soutoku Labe s Vltavou. Zásadním tématem v ochraně a zásobě vod je současné zemědělství, lesnictví i plánování měst, kde je nezbytné zlepšit přístup v užívání půd za účelem jejich vyšší ochrany, udržitelnosti a tedy i schopnosti zadržovat vodu. Ale o tom snad někdy příště.

Jana Krumpholcová, *předsedkyně Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost, SPOJENCI*

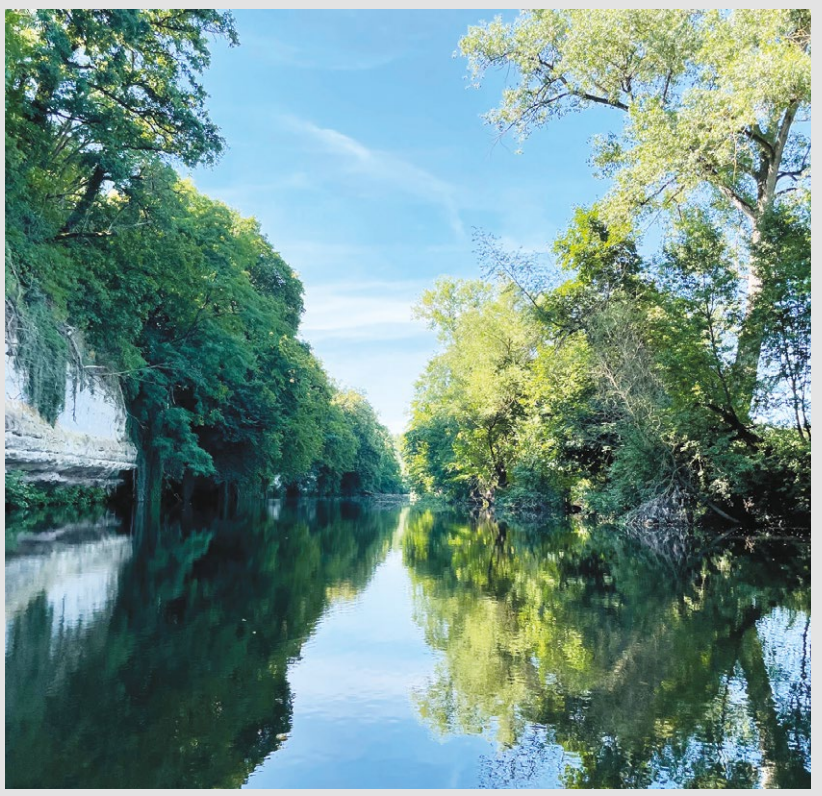

Obce by neměly platit za dopravu

Poněkud bez větší pozornosti rozhodl dne 31. května tohoto roku Nejvyšší správní soud o tom, že se Krajský soud v Praze musí věcně zabývat námitkami města Kladna ohledně zajištění dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji. Ačkoli se na první pohled může zdát, že jde o zcela ojedinělý problém týkající se sporu, který vede město Kladno se Středočeským krajem, tak opak je pravdou. Nejvyšší správní soud vyslovil právní názor, že kraj je ze zákona povinen zajistit dopravní obslužnost na celém svém území. Tedy i na území jednotlivých obcí. Občané mají právo, aby jim byla zabezpečena doprava po všechny dny v týdnu do škol a školských zařízení, k orgánům veřejné moci, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojování kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět.

Jde o právo, které přímo vyplývá ze zákona o veřejných službách v přepravě cestujících. Uvedený zákon výslovně kraji ukládá povinnost, nikoli tedy možnost, zajišťovat dopravní obslužnost na celém jeho území. Nelze tedy z pozice síly a nátlakovou metodou po obcích žádat, aby ze svého rozpočtu přispívaly na to, za co odpovídá kraj a na co dokonce již dostal peníze ze státního rozpočtu. To, že v rozpočtu kraje na to peníze nejsou, jak tvrdí radní Borecký, je jen důsledkem toho, že současné vedení kraje nedokáže hospodařit a není schopno dostát svým předvolebním slibům o změně rozpočtového určení daní. Jenom za minulý rok takto obce „darovaly“ Středočeskému kraji přes čtvrt miliardy korun, přičemž přibližně jednu pětinu by kraj měl obcím vrátit zpět. Je naivní ovšem předpokládat, že tyto peníze kraj obcím vrátí. Nebude tomu tak. Nechá si je na další léta. Obce tak fakticky budou dál kraj financovat, aniž by z toho měly jakoukoli výhodu.

Jednoduše shrnuto, veřejná doprava je službou pro občany, na níž mají právo, a její dostatečné zajištění je ze zákona povinností kraje. A to bez „kasírování“ obcí.

JUDr. Robert Bezděk, CSc., *předseda Kontrolního výboru, ANO 2011*

POMŮCKA: ESET, JURY, KAVYL	FYZIKÁLNÍ VELIČINA	AKROBATICKÝ PRVEK		ČÁST ÚST	MPZ EGYPTA	NĚKTERÝ		NOČNÍ PTÁCI	SCHOPNOSTI	2. DÍL TAJENKY	TAKÉ NÁŘEČNĚ		SKŘÍTEK	ČÁSTICE HMOTY	HLT	DOVEDNOST	3. DÍL TAJENKY	PRAVIDELNÁ SPLÁTKA DLUHU
OPERAČNÍ SYSTÉM ZKR.			MUMRAJ / 1. DÍL TAJENKY				FINANČNÍ ČÁSTKA					NÁMOŘNÍ ČLUN						
ŽENSKÉ JMÉNO							JEDOVATÁ ROSTLINA / ZPĚVNÍ HLAS					KANAPE / POVZDECHNUTÍ						
SOKOLSKÁ SLAVNOST					STEPNÍ TRÁVA / VLNĚNÁ TKANINA						NAPUCHLÉ MÍSTO / O NĚČEM					ZDE / DRUH VLNĚNÉ LÁTKY		
A TAK DÁLE ZKR.				PODKOŽNÍ PORANĚNÍ MN. Č. / ČÁST SVÍČKY					PONĚTÍ / KALABA						DVA PLUS JEDEN / KLEČENÍ			
TRPKOST								MALÝ VODNÍ TOK / ČES. ZPĚV. MICHAL ???						KVĚT SLOVEN. / POTŘEBA JÍST				
	PROTIKLAD	NÁPIS NA KŘÍŽI JEŽÍŠE / HRA V MARIÁŠI					KLID / POROTA ODBORNÍKŮ						PLOD BRAMBORU / DROBNÝ DOBYTEK					
SMĚNA ZA PENÍZE						POUZE / VĚNOVANÁ						BEZBARVÁ / PLAVECKÝ STYL						KONCERTNÍ BUDOVA
ČÁST BUDAPEŠTI					EVROPSKÝ VELETOK / SMRADY						JEDEN ZE SMYSLŮ / POBÍDKA					MINISTERSTVO OBRANY / GÁZA		
ZNAČKA ATMOSFÉRY				OKRASNÝ SAD / ZÁBAVNÁ ATRAKCE					CHEMICKÝ PRVEK (V) / OBSAHUJÍCÍ SÝR						VČELÍ PRODUKT / MLÁDĚ PTÁKA			
MĚSTO PRAHA VÝCHOD								JEZ / INICIÁLY HOKEJISTY PROSPALA						NÁSILNÉ PŘEVRATY / LETMÝ DOTEK MÍČE				
	ŠKRABÁK K PLUHU	NEHLUČNÁ / SLOVENSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO					TVRZENÍ / INICIÁLY ZPĚVAČKY NAVAROVÉ						NÁTĚLNÍK / DRUH RYBÍHO MASA					
VYRÁŽKY NA RTECH						NEJPRVE / PSACÍ NÁČINÍ						SIRNÍK ŽELEZNATÝ / ŠITÝ SPOJ				JEDNA FRANC. / ANO ANGLICKY		
BOJOVÉ VOZIDLO					FAKULTNÍ NEMOCNICE ZKR. / ZÁPOR			INICIÁLY SPISOVATELE NEFFA / STARŠÍ ZKR.			ŠVADLENY / SLOVENSKÁ PŘEDLOŽKA ZE						REVOLUCIONÁŘ ??? GUEVARA	ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA
ŠAŠCI							POTÍŽ							HRACHOR JARNÍ				
CELNÍ KÓD ANGOLY			EROTIKA				KOLEKTIVNÍ							STAROEGYPTSKÁ BOHYNĚ				

VYHRAJTE KRÁSNOU KNIHU

Prvních deset úspěšných luštitelů odměníme exkluzivní knihou o přírodě z edice Středočeského kraje. Vyluštěnou tajenku zašlete do 20. 9. 2023 spolu se jménem a korespondenční adresou na e-mail **stredocech@kr-s.cz.**

Krajem tónů Podblanicka – zámek Růžkovy Lhotice

Tvrz stála ve Lhoticích již roku 1363, kdy ji držel Oneš Tluksa ze Lhotic. Za husitských válek tvrz ovládal Žižkův spojenec Zdeněk z Lukavce, ale již za jeho potomků pustla. Až roku 1542 získali ves s tvrzí bohatí svobodníci bratři Jan a Jiří Růžkové z vladyckého rodu „Růžků z Rovného". Za barona Alberta Haaka, po roce 1819, zřejmě získal interiér empirová kamna a roku 1835 koupil Lhotice v dražbě otec našeho slavného hudebního skladatele František Smetana. Mladý Bedřich tu prožil nejšťastnější léta, která se motivy promítla do jeho pozdějších děl. **(viz. tajenka)**. Roku 1844 musel ale František Smetana Lhotice prodat a koncem 19. století zámek poškodil oheň. Jižní průčelí získalo sedlové šambrány a v budově hospody byl zřízen lihovar. V roce 1924 byla umístěna v jižním průčelí, podle

návrhu Josefa Gočára, Smetanova busta od Otakara Španiela.
Podblanicko je kraj spojený v průběhu 17. – 20. století s mimořádným počtem osobností české a evropské hudby. Některé se tu narodily jako Jan Dismas Zelenka, Zdeněk Fibich či Josef Suk a některé kraj navštěvovaly jako např. Richard Wagner, Gustav Mahler či Antonín Dvořák. Interiéry proto přibližují atmosféru svobodnického zámku konce 18. a poloviny 19. století.

Návštěvní doba zámku Růžkovy Lhotice

DUBEN–ZÁŘÍ:
úterý–neděle, 9–12, 13–16
ŘÍJEN: úterý–pátek, 9–12, 13 – 16,
soboty a neděle na objednání
v pracovní dny
Návštěva v jiné měsíce nebo pondělky, volejte nebo pište: 317 853 157, zámek Vlašim 317 842 927, e-mail:
lhotice@muzeumpodblanicka.cz nebo **vlasim@muzeumpodblanicka.cz**

Středočeské dobroty můžete přihlásit do krajské soutěže

Pečete koláče, dorty nebo chleba na prodej? Vyrábíte sýry a jogurty? Nebo se vaše firma zaměřuje na maso a výrobky z něj? A chcete o tom dát vědět ostatním? Pro všechny malé a střední výrobce potravin ze středních Čech je tu další ročník soutěže Potravinářský výrobek Středočeského kraje.

Soutěž už od roku 2007 pořádá Středočeský kraj na podporu zdejších výrobců, kteří mohou své dobroty hlásit do kategorií podle typu výrobku.
„Cílem soutěže je podpora malých a středních středočeských výrobců. Oceněné potraviny získávají certifikát se značkou kvality, kterou mohou výrobci používat při další propagaci. Vítězové kromě toho dostávají možnost využít stánek k prodeji svého zboží na jarním i podzimním veletrhu Zemědělec v Lysé nad Labem. Budeme moc rádi, pokud se do dalšího ročníku přihlásí noví výrobci, farmáři a zemědělci. Je to příležitost, jak dát o sobě vědět. Mnoho zákazníků preferuje lokální potraviny a certifikovaná značka kvality může při nakupování rozhodnout," říká radní pro oblast životního prostředí a zemědělství Jana Skopalíková.

Výrobky přihlášené do soutěže hodnotí odborná komise. Certifikát je platný dva roky a po tu dobu ho mohou výrobci používat například na obalech nebo jiných propagačních materiálech. Další ročník bude vyhlášen v Lysé nad Labem během Středočeských dožínek, které se budou konat 7. října 2023. Následně bude až do konce letošního roku otevřena možnost přihlašovat se do soutěže na webu Středočeského kraje, případně vyplnit a zaslat tištěnou přihlášku. Výsledky soutěže za rok 2023 budou zveřejněny při jarní výstavě Zemědělec v Lysé nad Labem.

STŘEDOČESKÝ KRAJ ONLINE
www.stredoceskykraj.cz

STŘEDOČECH

Středočech, informační čtvrtletník
Středočeského kraje (Ročník 6)
Vydavatel: Středočeský kraj,
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ: 708 91095 / Ev. č.: MK ČR E 19097
Kontakt na redakci: stredocech@kr-s.cz
Pro Středočeský kraj vytisklo
Vltava Labe Media, a. s.

TIPY PRO VOLNÝ ČAS

ZÁŘÍ

15. 9.–12. 11. 2023 – JAN DURINA: WEAK SEASON
Na podzim MUD* uspořádá výstavu Jana Duriny, která zachytí průřez jeho bohatou tvorbou, kterou prostupují otázky po identitě jedince, genderu, ale i témata samoty, ztráty a hranic mezi přírodou a člověkem.
Muzeum umění a designu Benešov, Malé náměstí 74, Benešov u Prahy
VSTUPNÉ: základní 60 Kč / snížené: 30 Kč / rodinné: 100 Kč
www.mudbenesov.cz

16. 9. 2023 – DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ V KOUŘIMI
Symbolické vstupné 1 Kč do objektů Muzeum Kouřimska, chrám sv. Štěpána se zvonicí, klášterní zahrada, Muzeum lidových staveb v Kouřimi, od 14:00 komentovaná prohlídka barokních památek v Kouřimi.
www.ehd.cz

16. 9. 2023 – TAŠKA FEST
Jubilejní 10. ročník tradičního, více žánrového festivalu je nesoutěžní přehlídkou prací amatérských i profesionálních divadelních souborů, filmů, na kterých se aktivně podílejí lidé s mentálním, kombinovaným nebo jiným postižením, celý festival je tlumočen do znakového jazyka, těšit se můžete na kapelu STO ZVÍŘAT a další
Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích, Vinařice u Kladna 273 07
Vstupné: dobrovolné
www.dul-mayrau.cz

20. 9. 2023 – NOC LITERATURY 2023 (18:00-21:00)
Nejnovější překlady vybraných titulů současné evropské literatury v podání známých osobností veřejného a kulturního života města Kladno na čtyřech stanovištích: Husův sbor (bývalá Synagoga), Kaple sv. Vavřince v Kladenském zámku, Dům 550 a ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně.
SVK v Kladně
Gen. Klapálka 1641, Kladno
VSTUPNÉ: zdarma
www.svkkl.cz

28. 9. 2023 – DEN VĚŽÍ (TĚŽNÍCH) A ROZHLEDEN
Milovníci výšek si mohou zpestřit sváteční den návštěvou těžních věží Ševčinského a Vojtěšského dolu a vyhlídkové věže Památníku Vojna.
Ševčinský důl, Nám. Hynka Kličky 293, Příbram
Důl Vojtěch, Husova 29, Příbram
Památník Vojna Lešetice, Lešetice 52
VSTUPNÉ: 1 Kč
www.muzeum-pribram.cz

ŘÍJEN

1.10.–30. 11. 2023 – ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2023 (NOMINACE)
Během října a listopadu jeďte navštívit do Benešova výstavu nominovaných realizací České ceny za architekturu 2023. Výstava je připravena ve spolupráci s Českou komorou architektů.
Muzeum umění a designu Benešov, Malé náměstí 1700, Benešov u Prahy
VSTUP ZDARMA
www.mudbenesov.cz

8. 10. – 28. 1. 2023 – VÝSTAVA KNIHOMOL FRANTIŠKA KUPKY
Na výstavě Knihomol se budou moci návštěvníci seznámit s originály bibliofilií tohoto významného umělce.
Galerie Středočeského kraje – GASK, Barborská 51–53, Kutná Hora
VSTUPNÉ: 200 Kč
www.gask.cz

28. 10. 2023 – VÝSTAVA ORIGINÁLU KUTNOHORSKÉ ILUMINACE
Kvůli své křehkosti se středověké dílo z dílny Mistra Matouše zpřístupňuje pouze na jeden den v roce. Letos bude Kutnohorská iluminace vystavena na Den Středočeského kraje.
Galerie Středočeského kraje – GASK, Barborská 51–53, Kutná Hora
VSTUPNÉ: 100 Kč
www.gask.cz

15. 10. 2023 – SVATOHAVELSKÉ POSVÍCENÍ
Národopisný pořad, posvícení v podobě, ve které probíhalo v českých vesnicích v 19. století.
Muzeum lidových staveb v Kouřimi, Ruská ulice, Kouřim
www.skanzenkourim.cz

31. 10. – 7. 1. 2024 – CESTA DO PRAVĚKU
Fragmenty dávno zapomenutých pravěkých živočichů. Výstavka fosilií nalezených na Mělnicku.
Regionální muzeum Mělník, nám. Míru 54, Mělník
Vstup volný
www.muzeum-melnik.cz

15. 10. 2023 – POSVÍCENÍ VE SKANZENU
Ve skanzenu si můžete vyzkoušet přípravu posvícenských pokrmů a další činnosti spojené s touto výroční slavností. V provozu bude i mlýn a pila.
Skanzen Vysoký Chlumec, pobočka Hornického muzea Příbram
VSTUPNÉ: 100 Kč/ 60 Kč
www.muzeum-pribram.cz

LISTOPAD

11. 11. 2023 – S LAMPOU DO PODZEMÍ
Oblíbená akce spojená s výrobou vlastní důlní lampy. Se světlem zapáleným Sv. Barborou se sestupuje do tajemného podzemí dolu Mayrau.
Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích, Vinařice u Kladna 273 07
Vstupné: 50 Kč
www.dul-mayrau.cz

4.- 5. 11. 2023 – MEMORIÁL 1620
Pochod od Rakovníka na Bílou horu, start 4. 11. 2023 v 8 h na nádvoří rakovnického muzea, cíl Unhošť rybník U Bulhara ve večerních hodinách (stanoviště s programem pro veřejnost), neděle 5. 11. 2023 start v 10 h z Unhoště, cíl cca 15 h mohyla na Bílé hoře s pietou u mohyly a u hrobu padlých v klášteře Panny Marie Vítězné
Pořádá: Muzeum T. G. M. Rakovník v rámci projektu 1620 Cesta k porážce, Vysoká 95, Rakovník
VSTUPNÉ: zdarma
www.muzeumtgm.cz
www.1620.cz

15. 11. 2023 – CESTA DO SLEPECKÉ DUŠE
Celodenní osvětová akce překonávající bariéry mezi zdravými a zdravotně znevýhodněnými osobami proběhne ve spolupráci s kladenskou odbočkou SONS, českou odnoží Neviditelné výstavy a místním vzdělávacím zařízením pro děti se zrakovým postižením MŠ Brejličky.
Středočeská vědecká knihovna v Kladně
Gen. Klapálka 1641, Kladno
VSTUPNÉ: Zdarma
www.svkkl.cz

26. 11. 2023 – DESIGN LOCK ADVENT
Vánoční trhy v parku roztockého zámku navodí tu správnou předvánoční atmosféru, navštívit můžete workshopy a výstavu betlémů.
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, Zámek 1, Roztoky
VSTUPNÉ: zdarma, vstupné do výstav naleznete na webu muzea
www.muzeum-roztoky.cz

17. 11. 2023 – 4. 1. 2024 – BETLÉMY LETÍ UŽ OSM STOLETÍ
Reflexe dějinné cesty betlémů. Vernisáž výstavy se koná ve čtvrtek 16. 11. v 17:00 hodin.
Regionální muzeum Mělník, nám. Míru 54, Mělník
Vstupné: plné 35 Kč, snížené 20 Kč, rodinné 2+2 70 Kč
www.muzeum-melnik.cz

17. 11. 2023 – 17. LISTOPADU V PAMÁTNÍKU VOJNA
Při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii se uskuteční v Památníku Vojna tradiční pietní akt za účasti reprezentace Středočeského kraje a dalších politiků, zástupců okolních měst, obcí i široké veřejnosti, k vidění bude též tematická výstava a divadelní představení.
Památník Vojna Lešetice, Lešetice 52
VSTUPNÉ: ZDARMA
www.muzeum-pribram.cz

PROSINEC

5. 12. 2023 – ČERTOVINY NA MAYROVCE
Na Mayrovce se tento den otevírá peklo plné čertů, kdo jím projde, dostane se k Mikulášské nadílce v unikátním prostoru řetízkové šatny, Mikulášská pošta, občerstvení
Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích, Vinařice u Kladna 273 07
Vstupné: 50 Kč
www.dul-mayrau.cz

2. 12. – 31. 12. 2023 – VÁNOČNÍ VÝSTAVA
Přijďte nasát atmosféru svátků, jaké si mnozí z nás pamatují z dětství, připomenout si dávné pověry a třeba se inspirovat pro Vaši vlastní vánoční výzdobu. V rámci výstavy je uspořádán tradiční vánoční vzdělávací program s dílničkou pro školy a skupiny.
Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, Masarykovo náměstí 16, Jílové u Prahy
www.muzeumjilove.cz

2. 12. 2023 – ADVENT-DESIGN-GASK
Design markety v působivých prostorách barokní jezuitské koleje spojené s hudbou, občerstvením, divadlem pro děti a uměleckými dílnami.
Galerie Středočeského kraje – GASK, Barborská 51–53, Kutná Hora
VSTUPNÉ: zdarma
www.gask.cz

3. 12. 2023 – SVATOMIKULÁŠSKÁ OBCHŮZKA
Národopisný pořad, obchůzka družiny sv. Mikuláše s dárky pro děti, další adventní postavy - Barborky a Ambrož.
Muzeum lidových staveb v Kouřimi, Ruská ulice, Kouřim
www.skanzenkourim.cz

2. 12. 2023 – PŘEDVÁNOČNÍ ŘEMESLNÝ JARMARK
Tradiční jarmark s předváděním řemesel a dílničkami pro děti
Regionální muzeum Mělník, nám. Míru 54, Mělník
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč
www.muzeum-melnik.cz

4. – 15. 12. 2023 – VÁNOCE V HORNICKÉM DOMKU A ŠTĚDROVEČERNÍ ŠICHTA V PROKOPSKÉ ŠTOLE
Vánoční atmosféra v typickém hornickém obydlí a následné štědrovečerní fárání v Prokopské štole. Interaktivní program je určený zejména školám a rodičům s dětmi.
Ševčinský důl – hornický domek, Hornické muzeum Příbram, Havířská 105, Příbram
Důl Anna, Hornické muzeum Příbram, Husova 274, Příbram
VSTUPNÉ: 60 Kč
www.muzeum-pribram.cz

Kraj blanických rytířů – kraj s velkým turistickým potenciálem v nitru Čech

Že má Česko plán B pro případ, že bude nejhůř – a to v podobě bájného vojska spícího pod horou Blaník, ví každé malé dítě. Vrch, opředený legendami se nad okolní krajinu zvedá v samém nitru Čech, tam, kde se mezi lesy, poli a loukami klikatí řeka Sázava a kousek od ní napájí řeka Želivka švihovskou nádrž. Kromě známých turistických cílů jako jsou Vlašim a Zruč se zámky a parky, Vodní dům nebo Včelí svět, nabízí Kraj blanických rytířů cíle dosud nepoznané, takové, které se teprve probouzejí nebo dokonce vstávají z popela. A stojí o vaši pozornost.

Rozhledna Kalamajka
Z jedné z nejmladších rozhleden v České republice – z Kalamajky u Javorníka nedaleko Vlašimi – si po zdolání 107 schodů prohlédnete celý Kraj blanických rytířů. Za stavbou působivé 26 metrů vysoké stavby na místě původní dřevěné vyhlídky, která se v roce 1956 zřítila, stojí sdružení obcí Český Smaragd. Klíče od rozhledny zapůjčí Ladislav Kopecký na adrese Javorník č. p. 3 po předchozí domluvě na telefonním čísle 734 362 085.

Zámecký park v Načeradci
Od konce roku 2019 je zámek v Načeradci v soukromém vlastnictví. Filozofií současných majitelů je obnovení zámecké historie a podpoření kulturního dědictví České republiky. Prvním krůčkem k tomuto snu je obnova zámeckého parku. Navštívit ho můžete od úterý do neděle mezi 10. a 17. hodinou. Občerstvení nabízí Bistro Polepšovna, připomínající dobu, kdy v zámku sídlil výchovný ústav.

Zámek ve Zvěstově
Před sedmi lety byl zvěstovský zámek ruinou, které scházelo málo ke konečné zkáze. Právě tehdy získala zámek do majetku obec Zvěstov. Po zhruba šestnáctimilionové finanční injekci dostává zámek znovu svou podobu. Opět se začínají rýsovat jednotlivé místnosti a jejich budoucí využití. Proměnu zámku můžete sledovat zatím jenom zvenčí. Návštěvu spojte s některou z akcí, kterou obec Zvěstov pořádá v zámeckém parku.

Železniční skanzen ve Střezimíři
Ve Střezimíři muselo staré ustoupit novému a tak zatímco se od loňského roku po nově vybudovaném kolejišti vlakového koridoru mezi Prahou a Českými Budějovicemi prohánějí vlaky až stošedesátikilometrovou rychlostí, výpravní budova z roku 1894 zeje prázdnotou. Ne nadlouho. Spolek Železnice Česká Sibiř s ní má velké plány – areál chce využít jako železniční skanzen a opuštěné staré kolejiště ve směru k obci Mezno jako trať pro zážitkové jízdy pákových drezín. Letos si romantiku jízd na pákových drezínách mezi skalními zářezy porostlými zelení během čtyř prázdninových nedělí vyzkoušelo přes 600 turistů.

Cyklostezka Votickem
Až k budoucímu železničnímu skanzenu ve Střezimíři byste v budoucnu mohli dojet po nové cyklostezce. Vést bude z velké části po bývalém železničním tělese mezi Sudoměřicemi u Tábora a Bystřicí u Benešova. Loni na podzim začala výstavba její první, tříkilometrové etapy mezi Voticemi a Olbramovicemi. Slavnostní otevření je naplánováno na 16. září u příležitosti tradiční cyklistické vyjížďky Cyklotulák.

Klášter a Boží hrob ve Voticích
Od roku 2015 je klášter sv. Františka z Assisi opět dominantou Votic. Rekonstruoval se po částech, naposledy bylo v roce 2019 v západním křídle otevřeno Vlastivědné muzeum Voticka. Kromě něj můžete navštívit také expozici o kolektivizaci venkova, expozici o životě františkánů, prohlédnout si obrazovou galerii a galerii se sakrálním uměním nebo navštívit komentovanou prohlídku. Zajděte se podívat i na nedaleký bývalý františkánský hřbitov s nedávno opravenou kaplí Božího hrobu. Další tipy na místa dosud nepoznaná najdete na **www.blanik.net**
Většina těchto proměn by nebyla možná bez dotační podpory, často za pomoci Středočeského kraje. Organizace destinačního managementu Kraj blanických rytířů pomáhá zřizovatelům turistických cílů ve fázi interpretačního plánování, s vytipováním vhodného dotačního titulu a s marketingem a propagací. A právě v tom je smysl organizace destinačního managementu – rozvíjet potenciál, být hnacím motorem cestovního ruchu.

***Jana Špačková,** Kraj blanických rytířů*